

In tenten slapen

De leden van het Rozekruisersgenootschap sliepen in het begin tijdens de conferentieweekenden in tenten op het terrein of logeerden bij gezinnen in Lage Vuursche. Er werd een tempel gebouwd en het hoofdgebouw is successievelijk uitgebreid, vergroot en gemoderniseerd. Thans verblijven er tijdens een conferentie ongeveer 300 tot 400 gasten. Ook het omliggende terrein is in de loop der jaren door grondaankopen aanzienlijk vergroot en bedraagt nu 48 ha.

Flats aan de Abt Ludolfweg 1-107 in De Bilt met inpandige balkons of loggia's. (Foto Rob Herber 2007)

¥ ¥ ¥ ¥ ¥

MONUMENT

'OOST-INDIËN' UTRECHTSEWEG 301 TE DE BILT

De grond, waarop de grote langhuisboerderij Oost-Indiën is gebouwd, behoorde toe aan het Vrouwenklooster. Vanaf het einde van de zeventiende eeuw pachtte de familie Van Kouwenhoven deze grond van de Utrechtse Ridderschap, de beheerders van de goederen van het voormalige Vrouwenklooster. De familie

Van Kouwenhoven liet vermoedelijk rond 1770 op de 30 hectaren grond een boerderij bouwen, de voorganger van de huidige boerderij. In 1780 overleed Jan van Kouwenhoven en erfde zijn tweede vrouw, Neeltje van Houten, de boerderij. Neeltje trouwde twee jaar later met Leendert (van) Oostindiën. Aan de familienaam

van haar tweede echtgenoot is de naam van de boerderij ontleend.

In 1797 werd een groot deel van de goederen van het voormalige Vrouwenklooster door het Provinciaal Bestuur 's Lands van Utrecht te koop aangeboden. Ook de grond, die Leendert en Neeltje in gebruik hadden, werd publiekelijk verkocht. De eigenaar van de aangrenzende

buitenplaats Sandwijck, Franc van der Goes, verwierf de grond. Een jaar later verkocht het echtpaar de eigendomsrechten van de boerderij aan dezelfde Van der Goes. Daarna pachtten zij grond en boerderij van de nieuwe eigenaar. Als onderdeel van de buitenplaats Sandwijck

heeft Oost-Indiën verschillende eigenaren gehad en diverse verbouwingen ondergaan. In 1963 komt de boerderij in het bezit van de Rijksuniversiteit Utrecht. Deze eigenaresse splitst een groot deel van de grond af ten behoeve van de aanleg van een botanische tuin en delen van het universiteitscomplex de Uithof. De resterende grond en de boerderij

worden verder verpacht ten behoeve van het boerenbedrijf. J. Spinhoven heeft tot 1997 als laatste boer de boerderij met grond gepacht. Daarna heeft de grond een natuurbestemming gekregen.

Voor de boerderij langs loopt de rivier de Biltse Grift en het perceel is bereikbaar via dezelfde brug als waarover Sandwijck bereikt kan worden vanaf de ventweg.

De witgepleisterde voorgevel heeft op de begane grond vier negenruits schuiframen met luiken. Het eerste verdieping-gedeelte van de gevel heeft twee getoogde vensters met draairamen en is uitgevoerd in vakwerk. Het middengedeelte met de ramen is dichtgezet met steen, de andere vier vakken zijn dichtgezet met hout. Beide zijgevels hebben een iets hoger opgebouwd risalerend gedeelte met een rietgedekt zadeldak. In de gevels twee hooiluiken, nu vensters met luiken. De achtergevel, die ontstaan is na een verlenging van de deel naar achteren, is relatief rijk versierd met gepleisterde banden en blindnissen. De boerderij is voorzien van een zadeldak met een wolfseind aan de straatzijde en een ruim overstek. Het lofwerk is opvallend asymmetrisch. Het onderste deel van het dakvlak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen, het bovenste deel met riet, waarin het jaartal 1991 goed zichtbaar verwerkt is.

Heel opmerkelijk is het aan de voorgevel dwars vastgebouwde wringhuis voor de kaasmakerij. In de Monumenteninventarisatie De Bilt 1983 wordt gesproken van een bakhuis in plaats van een wringhuis. De benaming wringhuis is waarschijnlijk de goede, mede in verband met de afmetingen. Het huis is voorzien van drie dakschilden, gedekt met pannen, en verbouwd tot woonruimte.

In 1989 kocht de Stichting Het Utrechts Landschap het buiten en de boerderij. De boerderij is in 1998 intern ingrijpend verbouwd en heeft nu een moderne uitstraling. Zekere oude constructie onderdelen van de boerderij springen opvallend in het oog. Het gebouw en de grond worden door Het Utrechts Landschap beheerd en verhuurd. De huidige huurder is het IT-bedrijf Sogyo.

Zie ook uitgebreide informatie op internet betreffende landgoed Sandwijck, waarvan de boerderij deel uitmaakt.

Bronnen:

Broekhoven, Sabine en Sonja Barends, *De Bilt, Geschiedenis en architectuur, Kerckebosch bv, Zeist, 1995.*

IT-bedrijf Sogyo, bij monde van mevrouw Ch. van der Hoorn.